

Mensenhandel meer in beeld

Eerste basisverkenning als opstap naar 2019 - 2022

Gemeente Zwolle

Wibout Dragt
Katleen Horck

30 april 2019

Inhoud

1. Mensenhandel.....	3
1.1 Wat verstaan we onder mensenhandel?.....	3
1.2 Slachtoffer perspectief	4
1.3 Dichtbij of ver weg?	4
1.4 Rechtspraak	4
1.5 Leeswijzer	4
2. Landelijke beeld en ontwikkelingen.....	5
2.1 Omvang van het probleem	5
2.2 Herkomst slachtoffers.....	5
2.3 Slachtoffers herkennen.....	5
2.4 Landelijk programma “Samen tegen mensenhandel	6
2.5 Concrete acties vanuit het landelijk programma.....	6
2.6 Gemeenten en regio’s: aanpak mensenhandel.....	7
2.7 Basisverantwoordelijkheden en raakvlakken wetgeving (zorg en opvang).....	7
2.8 De gemeentelijke organisatie: ‘basisniveau bestuurlijke aanpak mensenhandel’	7
3. Regionale beeld en ontwikkelingen	9
3.1 Omvang van het probleem: signalen en meldingen	9
3.2 Zorgcoördinatie.....	9
3.3 Zorgcoördinatie (mogelijk profiel)	11
3.4 Kwartiermaker mensenhandel (mogelijk profiel).....	11
3.5 Raakvlakken	11
3.6 Voorbeelden uit andere regio’s	12
3.7 Opvangplekken	12
4. Vooruitblik en eerste stappen	13
4.1 Met kracht samen tegen mensenhandel.....	13
4.2 VNG en CoMensha ondersteunen	14
4.3 Regionale samenwerking.....	14
4.4 Processtappen 2019 (1 ^e ontwerp)	14
4.5 Eerste financiële raming	15

1. Mensenhandel

De noodzaak van een intensivering in de aanpak van Mensenhandel is de afgelopen jaren in Zwolle en in de regio steeds meer in beeld gekomen. Vanuit politiek, ketenpartners en vanuit de samenleving klinken stemmen om de aanpak van mensenhandel in Nederland, en in Zwolle, hoger op de agenda te plaatsen.

Op 10 november 2017 heeft de gemeenteraad van Zwolle met algemene stemmen een motie aangenomen waarin is uitgesproken dat de aanpak van mensenhandel een hoge prioriteit behoeft en het college wordt opgeroepen om aandacht te besteden aan preventie en actief uitstapbeleid uit de prostitutie. De raad gaf verder aan dat specifiek aandacht dient te worden besteed aan de functie van een zorgcoördinator mensenhandel.

In het coalitieakkoord 2018 – 2020 “Duurzame kwaliteit en groei voor Zwolle” is beschreven dat mensenhandel een probleem is dat ook in Zwolle speelt. Daarin is opgenomen dat er een zorgcoördinator komt die de zorg voor slachtoffers van mensenhandel coördineert. Mede met het doel om signalering te versterken en te zorgen voor bewustwording bij alle betrokkenen (preventie en signalering).

Deze verkennende notitie is opgesteld om een basis te bieden aan vervolgstappen in de intensivering van de aanpak van mensenhandel in Zwolle en de regio. Kortom, bestanddelen aan te reiken voor de te zetten vervolgstappen. Deze notitie is een basisverkenning, een eerste stap.

1.1 Wat verstaan we onder mensenhandel?

Mensenhandel is het werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een persoon, met gebruik van dwang (in brede zin) en met het doel die persoon *uit te buiten*. Uitbuiting kan zich in de seksindustrie afspelen¹, bijvoorbeeld wanneer iemand onvrijwillig voor iemand anders in de prostitutie werkt, maar ook in andere economische sectoren. Het gaat dan om zulke slechte arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden, dat hierdoor mensenrechten in het geding zijn. Ook strafbaar als mensenhandel is het met dwang werven, vervoeren etc. van een ander met als doel organen uit het lichaam van die ander te verwijderen.

Met ingang van 1 januari 2005 is een nieuw strafrechtsartikel tegen mensenhandel in werking getreden.² Sinds de wetwijziging zijn niet alleen gedwongen prostitutie, maar ook andere vormen van uitbuiting strafbaar. Volgens het artikel mensenhandel is er sprake van dwang bij:

- dwingen door geweld of dreigen met geweld;
- het ten onrechte opleggen van vaak torenhoge schulden;
- het afnemen van identiteitskaarten en paspoorten.
- misbruik van machtsoverwicht
- misleiding waardoor het slachtoffer voor een veel te laag loon en onder slechte arbeidsomstandigheden aan het werk gaat.

¹ Wanneer iemand wordt gedwongen om seksuele diensten te verlenen, dan spreken we over seksuele uitbuiting. Dit valt onder mensenhandel, strafbaar gesteld in artikel 273f Wetboek van Strafrecht. Het “gedwongen worden” moet ruim worden opgevat: dit kan bijvoorbeeld ook bestaan uit misleiding, misbruik van uit feitelijke omstandigheden voortvloeiend overwicht of misbruik van een kwetsbare positie waarin iemand verkeert

² Relevant is het onderscheid tussen mensenhandel (artikel 273f Sr) enerzijds en mensensmokkel, oftewel migratiecriminaliteit (artikel 197a Sr) en het tewerkstellen van illegalen (artikel 197b Sr) anderzijds. Bij migratiecriminaliteit gaat het om staatrechtelijke schendingen en helpt de dader op verzoek de gesmokkelde.

1.2 Slachtoffer perspectief

Slachtoffers van mensenhandel (moderne slavernij) hebben te maken met dwang, geweld en misleiding. Vaak zijn ze te bang of niet in staat om zelf aangifte te doen. Lang niet alle gevallen van moderne slavernij worden herkend of opgespoord en slachtoffers doen niet altijd aangifte. Ze zijn vaak bang, voelen zich onveilig en vermijden contact met de politie uit angst voor uitzetting of wraak of omdat ze denken zelf strafbaar te zijn. Door ervaringen in hun land van herkomst hebben slachtoffers soms weinig vertrouwen in de politie of zijn getraumatiseerd.

Mensenhandel kent vele gezichten en vele verschijningsvormen. We hebben het dan niet alleen over seksuele uitbuiting en gedwongen prostitutie, maar ook over arbeidsuitbuiting of gedwongen criminaliteit. Het gaat om mensen die onder dwang dingen moeten doen, waarvoor ze in vrijheid nooit zouden kiezen. Het meisje dat door haar zogenaamde vriendje wordt gechanteerd om seks met andere mannen te hebben en slachtoffer wordt van seksuele uitbuiting. Het jongetje dat wordt aangezet om in een supermarkt iets te stelen en ten prooi valt aan criminele uitbuiting. Of mensen uit het buitenland die te maken hebben met arbeidsuitbuiting en onder erbarmelijke omstandigheden te veel onbetaalde/onderbetaalde uren moeten werken. Mensenhandel gaat over meisjes en jongens, vrouwen en mannen die onder vaak mensonterende omstandigheden worden gedwongen te werken. Soms vlak onder onze neus in de straat waar we wonen.

1.3 Dichtbij of ver weg?

Voor de meeste mensen is mensenhandel een ver-van-mijn-bedshow. Maar mensenhandel is dichterbij dan we denken, terwijl het leed voor slachtoffers vaak onzichtbaar blijft. Alhoewel het dus voor velen onzichtbaar is, kent Nederland en Zwolle ook (getraumatiseerde) slachtoffers van mensenhandel. Elke vorm van mensenhandel kent zijn eigen signalen. Meestal gaat het bij mensenhandel om een combinatie van verschillende signalen (zie hierna 3.2). Het landelijk beleid en de regionale ambitie is om te bereiken dat mensenhandel boven water komt. Dat elke Nederlander het ziet, herkent en daar dan ook iets mee doet. En, dat gemeenten vanuit hun verantwoordelijkheid passende zorg en ondersteuning inzetten om slachtoffers te helpen uit mensenhandel te vluchten en erbuiten te blijven.

1.4 Rechtspraak

Het aantal meldingen van mensenhandel dat uiteindelijk leidt tot een veroordeling is vele malen kleiner dan het totaal aantal meldingen van mensenhandel.

In 2017 zijn in Nederland 126 personen veroordeeld voor mensenhandel. Dat blijkt uit de cijfers van de Raad voor de Rechtspraak. Dit is een kwart meer dan in 2016, maar tevens minder dan in 2015. Het aantal mogelijke slachtoffers van arbeidsuitbuiting in onder andere horeca, scheepvaart, landbouw, bosbouw en visserij varieerde in de jaren 2012 tot en met 2016 tussen de 90 en 200. Dit blijkt uit de Slachtoffermonitor Mensenhandel uit die periode. De meeste grote schommelingen worden veroorzaakt door grote uitbuitingszaken die landelijk aan het licht kwamen.

1.5 Leeswijzer

In deze basisverkenning kiezen we de insteek van een brede scope, te vertalen naar lokale stappen. Hoofdstuk 1 bevat een introductie op het thema en hoofdstuk 2 een beeld van de landelijke ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 vervolgen we met het regionale beeld en beschrijving van de bestaande situatie en behoefte. Hoofdstuk 4 werpt een blik vooruit en definieert elementen voor het vervolg, gericht op de intensivering van de aanpak.

2. Landelijke beeld en ontwikkelingen

2.1 Omvang van het probleem

De Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen en the United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) hebben in 2017 een schatting van de omvang van mensenhandel in Nederland gemaakt. In dit onderzoek wordt het jaarlijks aantal slachtoffers van mensenhandel geschat rond de 6.250. Dit is zo'n vijf keer hoger dan het aantal geregistreerde slachtoffers, wat betekent dat veel slachtoffers van mensenhandel buiten beeld van instanties blijven. Van deze mensen zijn 1.325 personen (21%) slachtoffer van grensoverschrijdende uitbuiting buiten de seksindustrie.

Het aantal meldingen van slachtoffers van mensenhandel is de afgelopen vijf jaar sterk afgenomen, van 1.287 in 2012 naar 952 in 2016. In 2016 daalde het aantal met 17 procent ten opzichte van 2015. Dat betekent dat een steeds groter deel van de mensenhandel buiten beeld blijft ervan uitgaande dat deze vorm van criminaliteit niet is afgenomen.

2.2 Herkomst slachtoffers

CoMensha verzamelt landelijk gegevens over mensenhandel. In 2016 had ongeveer een kwart (28%) van de bij CoMensha gemelde slachtoffers van mensenhandel, 290 van de 1049, de Nederlandse nationaliteit. Dit is ook in 2016 weer de meest voorkomende nationaliteit.

Nederland staat bovenaan de top 5 van landen van herkomst van slachtoffers, gevolgd door Roemenië (118), Polen (70), Bulgarije (69), Nigeria (46), Hongarije (35), Vietnam (27), Uganda (20), Sierra Leone (19) en Guinee (18).

Een derde van de geregistreerde slachtoffers komt dus uit landen buiten de Europese Unie. Daarmee is de groep even groot als die van de Nederlandse slachtoffers. Een op de zes buitenlandse gedupeerden is minderjarig.

2.3 Slachtoffers herkennen

Algemene signalen voor mensenhandel zijn onder andere: aantasting van de lichamelijke integriteit en/of dreiging met of daadwerkelijke toepassing van geweld en/of angst voor mishandeling, onvrijwillig tewerkgesteld in de prostitutie, loverboymethodiek, ontbreken van eigen woonruimte in Nederland en/of overnachten op de werkplek, illegaal verblijvend/werkend in Nederland, betrokkene heeft een schuld bij derden en/of een ongebruikelijk laag loon in vergelijking met de markt en/of kan niet vrijelijk beschikken over de eigen verdiensten, onbekendheid met het eigen werkadres.

Belangrijke signalen die worden meegewogen om te kijken of er sprake is van uitbuiting van personen die *geen Nederlandse nationaliteit* bezitten:

- niet zelf de reis en de benodigde papieren heeft geregeld;
- niet beschikt over het eigen paspoort of de eigen reisdocumenten;
- bang is voor uitzetting;
- illegaal verblijft in Nederland;
- een onredelijk groot deel van de inkomsten moet afdragen;
- een relatief hoge schuld heeft die moet worden afbetaald;
- beperkte bewegingsvrijheid heeft of in gevangenschap leeft;
- in opdracht van een derde moet werken;
- in zijn familie chantage, afpersing of bedreiging ziet voorkomen.

In zaken van arbeidsuitbuiting komt het nog wel voor dat betrokkenen zich geen slachtoffer voelen aangezien zij ondanks de uitbuiting toch meer verdienen dan in het land van herkomst. Of slachtoffers durven als gevolg van bedreiging geen aangifte te doen.

2.4 Landelijk programma “Samen tegen mensenhandel”

Het landelijk programma “Samen tegen mensenhandel” ontwikkelt de bestaande aanpak van mensenhandel verder door en bevat concrete nieuwe initiatieven. Ook de gemeentelijke inzet krijgt een impuls omdat lokaal maatwerk nodig is voor een goede aanpak.

Daarnaast wordt door *voorlichting en bewustwording* ingezet op het zoveel mogelijk voorkomen dat mensen slachtoffer worden (preventie), zowel in Nederland als in herkomst en transitlanden van migranten. Specifieke aandacht is er ook voor de aanpak van arbeidsuitbuiting die, ten opzichte van de aanpak van seksuele uitbuiting, nog niet altijd voldoende aandacht krijgt. Een concreet voorbeeld om breder bewustwording te creëren is de tentoonstelling “open je ogen” die 30 portretten schetst van slachtoffers van mensenhandel. CoMensha verzorgt deze tentoonstelling bij gemeenten in heel Nederland waarbij betrokken beleidsmakers en stakeholders een scherper beeld verkrijgen van uitbuiting in verschillende verschijningsvormen. De tentoonstelling is 2-3 weken op locatie.

Ten slotte wordt kennis, expertise en informatie vanuit diverse partijen beter bij elkaar gebracht om vanuit een breed front effectief aan de slag te gaan. Het programma dient als kapstok waar steeds weer nieuwe initiatieven aan verbonden kunnen worden, naar gelang de ontwikkelingen in het veld en de behoeften bij de partijen die betrokken zijn bij de aanpak.

2.5 Concrete acties vanuit het landelijk programma

Het programma bevat verschillende concrete acties, zoals:

- Verbeteren van het behandelaanbod in jeugdhulpinstellingen.
- Versterking van opsporing. Omdat slachtoffers nog te vaak geen aangifte durven te doen start de politie onder andere een pilot om drempels voor het doen van aangifte of een melding weg te nemen. Tegelijkertijd investeert de politie in een betere en bredere informatiepositie om de pakkans van daders te vergroten, ook wanneer slachtoffers besluiten geen aangifte te doen.
- Aanbieden van extra opleidingen en trainingen voor medewerkers van politie, baliepersoneel en toezichthouders bij gemeenten. Dat is van belang omdat vroege herkenning van de juiste signalen het mogelijk maakt snel te handelen. Daarmee kan de duur van de uitbuiting worden verkort en kunnen slachtoffers sneller naar zorg worden begeleid en daders eerder worden opgespoord.
- Er komt voorlichting voor personeel in hotels en op vakantieparken. Ook worden *creditboys* – die slachtoffers dwingen telefoonabonnementen af te sluiten en vervolgens de smartphones afpakken en verkopen – harder aangepakt.
- De aanpak van arbeidsuitbuiting wordt versterkt door uitbreiding van de capaciteit bij de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW). Daardoor is het mogelijk meer toezicht op werkgevers te houden en onderzoeken uit te voeren.
- Het rijk heeft €2 mln beschikbaar gesteld voor de inkoop van extra specialistische opvangplekken voor slachtoffers van mensenhandel. Een aantal gemeenten ontvangt subsidie om deze landelijk toegankelijke plekken in te kopen. Een van de voorzieningen zal in Zwolle gesitueerd worden, zo is in april 2019 bekend geworden.

2.6 Gemeenten en regio's: aanpak mensenhandel

De versterkte landelijke aanpak verbetert de mogelijkheden om te komen tot het noodzakelijke lokale maatwerk dat nodig is in steden en regio's.³ Het programma benadrukt het belang dat gemeenten een eigen goede en samenhangende werkwijze opzetten en in de praktijk ook weten uit te voeren. In 2022 moet elke gemeente een duidelijke aanpak mensenhandel hebben, en moet deze geborgd zijn. Dit staat in het programma Samen tegen Mensenhandel en is ook afgesproken in het Interbestuurlijk Programma (IBP, punt 5.11), waaraan gemeenten zich hebben verbonden.

2.7 Basisverantwoordelijkheden en raakvlakken wetgeving (zorg en opvang)

De volgende basisverantwoordelijkheden kunnen vanuit gemeenten worden geïdentificeerd.

- Wmo: de gemeente is verantwoordelijk voor het opvang- en zorgaanbod in de gemeente.
- Jeugdwet: gemeente is verantwoordelijk voor minderjarige slachtoffers van mensenhandel
- Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de Centra Veilig thuis: gericht op ondersteuning van slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling, waaronder ook loverboys kunnen vallen.
- Centrumgemeenten hebben afspraken over centrale inkoop van specialistische functies in de vrouwenopvang, waaronder de opvang van slachtoffers van loverboys. Daarnaast bieden jeugdhulpinstellingen opvangplekken voor minderjarige slachtoffers van loverboys.
- Gemeenten zijn verantwoordelijk voor slachtoffers die ingeschreven staan in hun gemeente. Slachtoffers die niet staan ingeschreven in een gemeente, worden in principe ingeschreven in de gemeente waarin ze worden aangetroffen.

2.8 De gemeentelijke organisatie: 'basisniveau bestuurlijke aanpak mensenhandel'

Een gemeente staat met verschillende ketenpartners in contact en kan *bestuurlijke middelen* inzetten om mensenhandel aan te pakken. Het basisniveau bestuurlijke aanpak van mensenhandel dient als referentiekader en handelingsperspectief voor gemeenten om de eigen rol binnen de bestuurlijke aanpak van mensenhandel (verder) in te vullen. Dit basisniveau heeft betrekking op de eigen gemeentelijke taken, functionarissen en organisatie.

Het basisniveau heeft vooral betrekking op het veiligheidsdomein.

Het basisniveau dat vanuit de zorgkolom verondersteld mag worden is hierin niet genoemd.

Het basisniveau vraagt aandacht voor:

- a) **Actieve signalering van mensenhandel.** Medewerkers van gemeenten kunnen op allerlei manieren en momenten in aanraking komen met signalen van mensenhandel. Dit geldt onder andere voor balie-medewerkers van burgerzaken, bestuurlijke toezichthouders en inspectie-medewerkers van de GGD. Het is van belang dat medewerkers signalen leren herkennen en weten waar ze met deze signalen terecht kunnen. Bewustwordingsbijeenkomsten en gebruik van de praktische handleidingen voor het signaleren van mensenhandel dragen hieraan bij. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) heeft naast de praktische handleidingen, ook signaalkaarten mensenhandel voor gemeentelijk baliepersoneel en andere hulpmiddelen beschikbaar op haar website. Dit materiaal is gericht op zowel arbeidsuitbuiting als seksuele uitbuiting. Ook organiseren meerdere organisaties bijeenkomsten om gemeenteambtenaren bekend te maken met het begrip mensenhandel en de bejegening van slachtoffers.
- b) **Het aanstellen van een contactpersoon/ aandachtsfunctionaris.** Een functionaris die optreedt als contactpersoon binnen de gemeente, bekend is met de bestuurlijke mogelijkheden om op te

³ Daarbij is ondersteuning mogelijk vanuit het Rijk, maar ook vanuit de VNG, CoMensha en het CCV.

treden tegen mensenhandel en bekend is met de instanties waar slachtoffers mensenhandel terecht kunnen. De functionaris handelt in lijn met het Nationaal Verwijsmechanisme Slachtoffers Mensenhandel (NVM) en de ketenaanpak mensenhandel. Daarnaast onderhoudt de functionaris contact met het team binnen de politie-eenheid dat zich bezighoudt met mensenhandel, de partners die een verantwoordelijkheid hebben bij de bescherming van slachtoffers en de RIEC-accounthouder mensenhandel. Naast bewustwording onder medewerkers is het van belang dat aandacht uitgaat naar het actief zoeken naar signalen van mogelijke seksuele uitbuiting en arbeidsuitbuiting, enerzijds door bijvoorbeeld reguliere bestuurlijke controles bij prostitutiebedrijven en bij vergunningplichtige bouwactiviteiten en anderzijds bij informatie gestuurde controles op risicolocaties, bijvoorbeeld bij massagesalons, illegale bordelen en in de horeca of (land)bouw.

- c) **Samenhangend gemeentelijk beleid en lokale regelgeving** gericht op de aanpak van mensenhandel. Hierbij kan gedacht worden aan beleid gericht op loverboys en prostitutie, met daarbij aandacht voor voorlichting en hulpverlening. Dit gaat onder andere over uitstapprogramma's voor prostituees (lokaal of regionaal) en over het bredere jeugdzorgaanbod voor minderjarige slachtoffers van mensenhandel dat door organisaties voor jeugd en opvoedhulp wordt verleend. De inwerkingtreding van de Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche kan daarnaast bestuurlijk aanleiding zijn om opnieuw een aantal keuzes te maken ten aanzien van het lokaal prostitutiebeleid. Dit kan bijvoorbeeld betrekking hebben op het bepalen van het maximaal aantal vergunningen dat wordt afgegeven voor seksbedrijven en aanscherping in het opleggen van bestuurlijke maatregelen na bestuurlijke rapportage door de politie bij aantreffen van illegale prostitutie en mensenhandel.

3. Regionale beeld en ontwikkelingen

3.1 Omvang van het probleem: signalen en meldingen

Partners van de gemeente Zwolle uit zowel de zorgkolom als de veiligheidskolom geven aan dat zij geen scherp zicht hebben op de aard en omvang van mensenhandel in de regio. Zij zijn er echter van overtuigd dat mensenhandel veel vaker voorkomt dan nu bekend is op basis van meldingen. Dit is zorgwekkend te noemen.

Wat is wel bekend?

- Over 2017 worden (alleen) door de politie-eenheid Oost Nederland ca. 100 tot 120 signalen geschat in IJsselland (jaar). Deze komen voornamelijk uit de stedelijke gebieden.
- Een belangrijke indicator voor de aanwezigheid van seksuele uitbuiting zijn seksadvertenties voor illegale prostitutie. Dat er in IJsselland sprake is van een illegale seksindustrie blijkt uit seksadvertenties. Zwolle kent ca. 120 advertenties per dag en Deventer ca. 50. Zwolle kent relatief veel seksadvertenties die daarmee een indicatie voor de potentiële omvang van het probleem geven. Bij niet vergunde prostitutie kan het Prostitutie Controle Team van de Politie overgaan tot het opmaken van een bestuurlijke rapportage. De politie-eenheid Oost Nederland verwoordt een duidelijke behoefte aan het inrichten van een eenduidig meldpunt, een aanspreekpunt (zorgcoördinator) en intensivering van de ketenaanpak.
- Voor het duiden van de omvang aan de hand van *meldingen* van slachtoffers van mensenhandel in de regio IJsselland is de informatie vanuit de politie-eenheid Oost Nederland de belangrijkste bron. Hier geldt dat op voorhand niet vaststaat dat het slachtoffers van mensenhandel betreft. De politie codeert mensenhandel en uitbuiting wanneer het vermoeden bestaat dat het met dit onderwerp te maken kan hebben. Vanuit de gecodeerde meldingen beoordelen informatierechercheurs of sprake is van een verdenking van mensenhandel. Belangrijk om te vermelden is dat de codering door politie achteraf wordt toegekend aan een inzet (dus niet bij melding). Tevens is het mogelijk meerdere codes aan een melding toe te kennen. Tussen 2016 en 2018 zijn meldingen voor 'mensenhandel en seksuele uitbuiting in IJsselland binnen de politie gedaald van 117 naar 15. Deze daling houdt verband met een verminderde aandacht voor signalering en meldingen vanuit de politieorganisatie in de periode van de Nationale Politievorming. De politie is gestart met bewustwording en kenniscampagnes om de signalering binnen de organisatie te bevorderen en daarmee ook meer meldingen te verkrijgen.
- Ook wijkteams kunnen signaleren. Op dit moment is niet duidelijk of en hoe signalen vanuit de wijkteams opgeschaald worden bij het vermoeden van mensenhandel. Bij opschaling van zowel zorg als veiligheid zou opgeschaald kunnen worden naar het Veiligheidshuis IJsselland. Het Veiligheidshuis IJsselland verbindt straf en zorg. Straf- en zorgpartners en gemeenten samenwerken om te komen tot een keten overstijgende persoonsgerichte aanpak bij complexe casuïstiek.

3.2 Zorgcoördinatie

Op dit moment is er nog geen 'gelabelde' zorgcoördinator mensenhandel in Zwolle of de regio IJsselland. Wel is er al vele jaren een zorgcoördinator Loverboyslachtoffers en een preventieproject 'Loverboys en seksuele weerbaarheid' van jongeren. In de overige gevallen van mensenhandel wordt door de primair betrokken partijen, zoals Politie, Veiligheidshuis, Kadera, Veilig Thuis en Leger des Heils, samengewerkt om zaken te regelen als opvang, inkomen en eventuele hulpverlening

Hoewel partijen elkaar weten te vinden in IJsselland, is er geen geïnstitutionaliseerde vorm van zorgcoördinatie mensenhandel. Zowel binnen de zorgkolom als de veiligheidskolom is nu sprake van ad hoc samenwerking bij het vermoeden van mensenhandel.

Naar aanleiding van het rapport van de commissie Lenferink is eind 2017 een werkgroep gevormd met vertegenwoordigers van:

- Politie Oost Nederland, Prostitutie Controle team
- CoMensha
- Veilig Thuis IJsselland
- Veiligheidshuis
- Leger des Heils, maatschappelijke opvang
- Kadera aanpak huiselijk geweld

De partijen beschreven destijds hun rollen:

CoMensha:

- Monitort slachtoffers van mensenhandel.
- Draagt zorg voor opvang van slachtoffers van mensenhandel buiten de EU gedurende de bedenktijd voor aangifte.
- Zij voeren op afstand de huidige zorg coördinatie uit. Als er een slachtoffer is zoeken zij adhoc een organisatie die iets kan betekenen in de vraag van het slachtoffer. CoMensha heeft in 2018 voor enkele slachtoffers coördinatie verzorgd. Dit wordt gerelateerd aan de gebrekkige signalering in de regio.

Veilig Thuis IJsselland:

- Geeft informatie en advies aan slachtoffers van seksuele uitbuiting.

Veiligheidshuis:

- Ondersteunt ketenpartners bij complexe problematiek, zoals mensenhandel.
- Vormt een schakel tussen straf- en zorgketen.

Leger des Heils:

- Draagt zorg voor opvang en begeleiding van slachtoffers van mensenhandel.
- Beschikt (intern) over een zorgcoördinator mensenhandel voor slachtoffers mensenhandel die zich aandienen in de opvanglocaties.⁴

Kadera aanpak huiselijk geweld:

- Draagt zorg voor opvang en begeleiding van slachtoffers van mensenhandel
- Verbindt partijen in de samenwerking rond thema's als seksueel geweld (centrum seksueel geweld) en mensenhandel.
- Verzorgt deskundigheid bij partners op het gebied van huiselijk geweld als ook mensenhandel.

De conclusie die werd en wordt getrokken is dat partijen het nodig achten om de ketensamenwerking op mensenhandel gezamenlijk verder te ontwikkelen, in ieder geval te starten in Zwolle in de verbinding met Deventer. Daarna is het van belang om dit niet te beperken maar regiobreed aan te pakken, omdat mensenhandel zich immers niet beperkt tot Zwolle en Deventer. Noch tot alleen de stedelijke gemeenten.

Een zorgcoördinator en ketenregisseur/kwartiermaker kan hierbij een centrale rol spelen, aldus de gesprekspartners. De schaal waarop een functie als zorgcoördinatie het best tot haar recht komt, is aan te sluiten bij de schaal van de Veilig Thuis regio en de Veiligheidsregio.

⁴ NB. Vanuit het centraal bureau werkt Leger des Heils aan de strijd tegen mensenhandel: <https://www.legerdesheils.nl/mensenhandel>

3.3 Zorgcoördinatie (mogelijk profiel)

Betrokken partners zijn van mening dat de opvang en zorg van slachtoffers mensenhandel een goede samenwerking en afstemming tussen de handhavingsketen en de zorgketen vraagt. Het regelen van verblijfsvergunningen en andere documenten via de IND vraagt samenwerking tussen gemeente, opvang, politie/OM en IND, en juridische ondersteuning van het slachtoffer. Ook bij de in- door- en uitstroom vanuit de opvang zijn afstemming, samenwerking en goede afspraken tussen zorg, gemeenten en andere partijen van belang.

Het doel van zorgcoördinatie is belangenbehartiging en het organiseren van een samenhangend hulp- en ondersteuningsaanbod aan slachtoffers van mensenhandel die in de eigen regio verblijven en de toeleiding van slachtoffers naar de juiste organisatie. De zorgcoördinator richt zich daarnaast op preventie van mensenhandel.

De zorgcoördinator dient er ook zorg voor te dragen dat de coördinatie van de ondersteuning en de begeleiding van slachtoffers goed verloopt en dat de juiste procedures worden opgestart. In bijlage 1 hebben we de voorzet die is gedaan door de commissie Lenferink opgenomen.

3.4 Kwartiermaker mensenhandel (mogelijk profiel)

De kwartiermaker mensenhandel richt zich tijdens de (door)ontwikkeling van de ketenaanpak mensenhandel op het gemeentelijk beleid en het opzetten van regionale samenwerking/afstemming en inbedding van de zorgcoördinatie. De kwartiermaker kan eveneens bijdragen aan de verbinding van zorg en veiligheid.

In een kwartiermaker is (tijdelijk) te voorzien vanuit de centrumgemeente(n). Deze kan korte lijnen leggen en onderhouden naar de wijkteams en de aandachtsfunctionarissen bij de regiogemeenten. Zeker de eerste periode kan deze functionaris (periodiek) een regionaal ketenoverleg organiseren of regionale verbindingen ondersteunen en faciliteren. Dit overleg is eventueel qua timing te combineren met de casustafel mensenhandel bij het RIEC.

Er spelen op lokaal niveau steeds meer vraagstukken op het grensvlak van zorg en veiligheid zoals de sluitende aanpak voor personen met verward gedrag, de wet forensische zorg per 1-1-2019 en de wet verplichte ggz (wvvgz) en de wet zorg en dwang (wzd) per 1-1-2020. Vanwege de gecombineerde inzet van steeds meer vraagstukken is het wenselijk de (overleg)structuur hiervoor tegen het licht te houden. Zowel voor de gemeente Zwolle, als voor de regiogemeenten als voor samenwerkingspartners.

3.5 Raakvlakken

In IJsselland zijn naast de reguliere processen een tweetal casusoverleggen actief:

1. Casusoverleg loverboy-problematiek. In dit overleg dat door Veilig Thuis IJsselland wordt georganiseerd worden de vermoedens van loverboyproblematiek besproken, zorgverlening rond slachtoffers van loverboys georganiseerd en casussen van slachtoffers van loverboys gemonitord. De vermoedelijke slachtoffers zijn allen jeugdigen.
2. Casusoverleg prostitutie uitstap programma. In dit overleg dat door het sociaal wijkteam wordt georganiseerd worden arrangementen opgesteld voor (al of niet illegale) medewerkers vanuit de seksindustrie, teneinde deze vorm van arbeid te beëindigen. Tevens wordt begeleiding geboden en worden casussen gemonitord.

Beide casusoverleggen worden financieel ondersteund vanuit de gemeente Zwolle.

Verder zijn er raakvlakken met de volgende projecten:

- Uitstapprogramma prostitutie. De aanvraag en begeleiding is belegd bij de wijkteams. In de brede ketenaanpak mensenhandel dient uitgezocht te worden of deze eventueel steviger geïntensiveerd moet worden en op welke wijze de rol van wijkteams in de aanpak geïntensiveerd kan worden (preventie, signalering en melding).
- Preventieproject bij de GGD tegen slachtoffers loverboys. Via onderwijs, jongerenwerk en jeugdhulpverlening worden preventieve programma's aangeboden.
- Veilig Thuis doet de bestaande coördinatie bij Loverboy slachtoffers. Een optie is om te verkennen of zorg coördinatie mensenhandel (met een meldpuntfunctie) eventueel gecombineerd kan worden. En aan welke voorwaarden dit dient te voldoen.

3.6 Voorbeelden uit andere regio's

Om een beeld te krijgen van inrichtingskeuzes en uitvoering van zorgcoördinatie in andere regio's is gesproken met betrokken partijen in de volgende steden/regio's: Enschede/Twente, Groningen en Nijmegen.

Gelet op benchmarkinformatie is het voor Zwolle raadzaam te starten met tenminste 27 uur zorgcoördinatie. Zwolle is gelet op het aantal inwoners kleiner dan Enschede, Groningen en Nijmegen. De kosten voor 1 fte zorgcoördinatie bedragen circa €85.000,-. Voor de gemeente Zwolle zal er daarom ca. €60.000,- geïnvesteerd moeten worden voor zorgcoördinatie. Wanneer Zwolle met de regio besluit om de zorgcoördinatie voor regiobreed in te zetten is 0,75 fte (27 uur) naar verwachting niet toereikend.

3.7 Opvangplekken

De regio waar iemand is, is verantwoordelijk voor risicoscreening. Soms is plek nodig voor opvang (waar veiligheid is gewaarborgd). Er is geen plek voor mannen (vanuit de opvang die het ministerie vraagt) en voor vrouwen is er beperkt plek (Kadera). Daarnaast is er wel maatschappelijke opvang, deze is echter niet geschikt voor de opvang van slachtoffers mensenhandel.

Op 29 januari jl. heeft de VNG aan alle gemeenten een oproep gedaan om een voorstel in te dienen voor de realisatie van opvang voor slachtoffers mensenhandel met multiproblematiek. In het regeerakkoord is structureel € 2 mln. opgenomen, beschikbaar voor centrumgemeenten, mits zij extra opvangplekken instellen. Belangrijk is dat de opvang flexibel is in opvangduur, begeleiding en behandeling om in de behoeften van slachtoffers te voorzien. Betrokken partijen (CoMensha, de VNG en de ministeries van VWS en J en V) hebben de intentie op 2 à 3 plaatsen in het land samen minimaal 30 opvangplaatsen specialistische opvang te realiseren. De opvangplekken worden gefinancierd via een of meer coördinerende centrumgemeenten. Samenwerking met zorgcoördinatie is noodzakelijk. In het najaar van 2018 hebben verschillende aanbieders via marktconsultaties of daarbuiten hun interesse getoond. Vanuit de regio Zwolle is er interesse getoond door opvangaanbieders. Inmiddels is bekend dat Kadera in de regio Zwolle/Overijssel gegund is om een aanbod te organiseren. Dit betekent een substantiële structuurversterking.

Met deze extra fysieke landelijke specialistische opvangplaatsen in de regio Zwolle is het de taak van de toekomstige zorgcoördinator om een regionaal netwerk op te bouwen van beschikbare opvangmogelijkheden, specialistische landelijke opvangvoorzieningen in beeld te hebben en de regionale behoefte en aanbod aan elkaar verbinden.

Een onderzoek naar aansluiting van zorgcoördinatie op fysieke opvang en de inzet van specialistische behandeling en andere vormen van zorg en ondersteuning hoort hierbij.

4. Vooruitblik en eerste stappen

4.1 Met kracht samen tegen mensenhandel

Er is een grote bereidheid onder de relevante stakeholders om tot een sluitende aanpak te komen in het belang van preventie en signalering, bescherming van slachtoffers en opsporing en vervolging. Met kracht samen tegen mensenhandel. Tegelijkertijd ligt hier de opgave om zorg en veiligheid goed met elkaar te verbinden. Onderstaande tabel is een poging om hier een eerste aanzet toe te geven.

Het is een ‘tabel voor dialoog’ die nader invulling verdient met betrokkenheid van de verschillende partijen, zowel vanuit het veiligheids- als het zorgdomein.

Zorg	Veiligheid
<p>Preventie Signalering Melden en meldpunt Zorg coördinatie Opvang (lokaal/regionaal) Landelijke specialistische opvang</p>	<p>Barrières opwerpen Controle Handhaving Bestuurlijke middelen Daderaanpak: opsporing en vervolging</p>
<p>Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de opvang van slachtoffers van mensenhandel. Er is naast lokale/regionale opvang beperkte landelijke opvang beschikbaar (hier geldt landelijke toegankelijkheid). Gemeenten hebben het op zich genomen om algemene en maatwerkvoorzieningen in te richten en ondersteuning en opvang voor enkele specifieke groepen, <i>waaronder de slachtoffers van mensenhandel</i>.</p> <p>Gemeenten moeten hun rol in de aanpak van mensenhandel verder invullen. Bijvoorbeeld door actieve signalering van mensenhandel en door het instellen van zorgcoördinatie mensenhandel.</p> <p>Preventie, voorlichting en educatie kunnen een bijdrage kunnen leveren aan de aanpak van mensenhandel.</p> <p>Maar ook moeten gemeenten hun rol versterken door beleid en regelgeving te maken ter ondersteuning van de aanpak van mensenhandel.</p>	<p>Barrièremodellen helpen te identificeren welke barrières veiligheidspartners kunnen opwerpen om te verstoren. Deze zijn onder meer ontwikkeld door het CCV op het gebied van seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting, loverboyproblematiek en malafide uitzendbureaus.</p> <p>Gemeenten hebben een wettelijke verantwoordelijkheid voor het reguleren van prostitutie door middel van reguleren (vergunningen) en controleren.</p> <p>Het opsporen en bestraffen van mensenhandel is een taak van landelijke partijen zoals de politie en het openbaar ministerie. Als het gaat om arbeidsuitbuiting, ook een vorm van mensenhandel, dan is onder meer de inspectie SZW verantwoordelijk. Gemeenten zijn echter wel een belangrijke samenwerkingspartner bij de aanpak van mensenhandel omdat ze over belangrijke informatie beschikken en via het stellen van regels, controleren van locaties, beoordelen van aanvragen voor vergunningen.</p>

4.2 VNG en CoMensha ondersteunen

CoMensha ondersteunt en assisteert op verzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid samen met de VNG gemeenten op de volgende punten:

bewustwording rondom mensenhandel (bijvoorbeeld d.m.v. een tentoonstelling);

- zorgcoördinatie mensenhandel;
- ketenregie (en ketenregisseurs) mensenhandel;
- beleidsplannen/-documenten over mensenhandel;
- gemeentelijke aandachtsfunctionarissen mensenhandel;
- actieve signalering van mensenhandel door functionarissen binnen gemeenten;
- overlegmechanismen voor mensenhandel (bijvoorbeeld regionale tafels mensenhandel);
- inbedding van bovenstaande onderwerpen in bestaande structuren.

4.3 Regionale samenwerking

Een regionale aanpak is van belang. Mensenhandelaren zijn mobiel, slachtoffers worden snel en veelvuldig verplaatst tussen de gemeenten om onder de radar te blijven. Soms blijven ze maar enkele dagen of een week op dezelfde plek.

Het is belangrijk om als regio samen een aanpak te ontwikkelen om mensenhandel te bestrijden en voorkomen. Dit tezamen met partners zoals de politie, het Openbaar Ministerie, de zorginstellingen en het onderwijs.

In andere regio's zien we maatschappelijke organisaties uit de zorgkolom intentieverklaring met elkaar tekenen als signaal dat de aanpak van mensenhandel binnen hoog op de politieke en maatschappelijke agenda thuishoort. In de intentieverklaring uitspreken om met elkaar een sluitende aanpak van mensenhandel te ontwikkelen. Idealiter zouden ook organisaties uit de veiligheidskolom bij deze intentieverklaring aansluiten. De verklaring kan dan als het startsein van de ketensamenwerking worden beschouwd en is als momentum cruciaal: samen met kracht tegen mensenhandel.

4.4 Processtappen 2019 (1^e ontwerp)

1. Bewustwording en draagvlak: start van de tentoonstelling (een plek geven). Een aanpak begint met het vergroten van bewustzijn over wat mensenhandel is, hoe je het kunt herkennen en wat je als gemeente kan en moet doen om mensenhandel tegen te gaan en slachtoffers te helpen.
2. Inrichtingsvraagstukken verdiepen en met ketenpartners afstemmen. Rekening houdend met bestaande bestanddelen die in de aanpak geborgd en verstevigd kunnen worden (uitstapprogramma prostitutie; wijkteams, VeiligThuis; meldingen loverboys en zorgcoördinatie, Preventieaanbod; GGD, LdH; Zorgcoördinatie MO-cliënten).
3. Ondermijningsbeeld en verdiepen basisverkenning. Verbinding zorg en veiligheid verdiepen.
4. Starten met zorgcoördinatie: preventie, signalering, netwerk van hulpverlening. Van belang is met partijen te verkennen wie over de expertise beschikt om een dergelijke functionaris in te stellen. Daarbij samenhang tussen het Uitstapprogramma Prostitueés en de Coördinatie zorg slachtoffers loverboys verbeteren (beide zaken voor Zwolle).
5. Starten met een kwartiermaker: Vanuit de context van het rapport van de commissie Lenferink wordt inmiddels door partijen in onze regio onderling gesproken over het formaliseren van deze samenwerking en aanvullende taken voor zorgcoördinatie. De landelijke organisatie CoMensha is hierbij aangehaakt. Vanuit de gemeente(n) is hier vooralsnog geen actieve inzet in, maar dit is wel gewenst. Door een meld-/expertisepunt voor de regio te laten functioneren en de zorgcoördinatie voor de hele regio beschikbaar te hebben wordt een steviger fundament gelegd in de aanpak van mensenhandel en de samenwerking tussen betrokken partijen daarin.
6. Aansluiting lokaal sociaal domein. Voor wat betreft signalering en opschaling cruciaal. Raakvlak met uitstapprogramma prostitutie, welke nu is ondergebracht in de wijkteams.

4.5 Eerste financiële raming

In onderstaande tabel hebben we een eerste raming samengevat.

Onderdeel in aanpak	Kostenaspect	Jaar
Kwartiermaker mensenhandel: <ul style="list-style-type: none"> - Verkennen en implementeren organisatie en werkwijze - Aansluiten en borgen werkwijze in zorg- en veiligheidsketen 	Tijdelijk voor de duur van 1,5 jaar, 3 dagen per week, schaal 11 gemeenten.	Vanaf de zomer 2019 - 2020 €80.000,- p.j.
Zorgcoördinatie	Structureel, voor omvang o.a. werkgebied van belang Uitgaande van kosten van 1 fte zorgcoördinator = €80.000,-	€60.000,- voor 0,75 fte (27u) voor inzet zorgcoördinatie van Zwolse slachtoffers

Bijlage 1:

Functieomschrijving zorgcoördinatie voor slachtoffers mensenhandel

Voorzet door de commissie Lenferink

Inleiding

Vanuit het landelijke zorgcoördinatie overleg is er een behoefte ontstaan om meer afstemming te hebben in de werkwijze van de zorgcoördinatoren in het hele land. Er is toen besloten om een werkgroep samen te stellen die een notitie schrijven waarin de volgende punten staan;

Kaders voor de verleende zorg aan het slachtoffer⁷

Meer duidelijkheid over een uniforme werkwijze

Taakafbakening van de zorgcoördinator

Ondanks dat er veel regionale verschillen zijn waar wij geen invloed op hebben, zoals b.v. van waaruit de zorgcoördinatie wordt gefinancierd, zijn wij van mening dat het slachtoffer overal in Nederland goede zorg moet krijgen waar hij/zij recht op heeft. Het slachtoffer heeft recht op zorg rond drie pijlers te weten:

Bieden van hulp en opvang

Begeleiding bij het verblijfsrechtelijk traject

Begeleiding bij het strafrechtelijk traject

Deze hulp moet niet afhankelijk zijn van de plek in Nederland waar het slachtoffer zich bevindt. Het uitgangspunt van de zorg is dat het slachtoffer regie houdt over wat er met hem of haar gebeurt. Zorgvuldige informatie-uitwisseling is dan ook erg belangrijk.

In deze notitie worden de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van een zorgcoördinator beschreven.

Zorgcoördinatie in het algemeen

Slachtoffers van mensenhandel krijgen in Nederland te maken met allerlei complexe procedures. Om slachtoffers mensenhandel adequaat te begeleiden, is specifieke kennis nodig v.w.b. het strafrechtelijke en vreemdelingrechtelijke traject, maar ook op het gebied van psycho-sociale begeleidingsmogelijkheden bij mensenhandelgerelateerde problematieken.

Slachtoffers van mensenhandel hebben (deels) andere behoeften ten aanzien van opvang, begeleiding en hulpverlening dan de 'standaard-bewoners' van b.v. de (vrouwen)opvang; veelal slachtoffers van huiselijk geweld of dak- en thuislozen. Ook geldt er specifieke regelgeving die niet altijd eenvoudig is. Dit alles maakt dat voor de opvang en begeleiding van slachtoffers van mensenhandel specifieke expertise vereist is.

Veel slachtoffers mensenhandel verblijven niet in een opvanginstelling waardoor ook ambulante hulpverlening nodig is. Daarnaast blijven slachtoffers die uit de opvang vertrekken vaak behoefte houden aan begeleiding. Dit vindt deels plaats vanuit de nazorg door de opvangvoorzieningen, maar voor een groot deel ook niet.

De zorgcoördinator zorgt er ook voor dat – vanaf het moment van aanmelding tot en met het afsluiten van het traject - de coördinatie van de ondersteuning en de begeleiding van slachtoffers goed verloopt

Doel van zorgcoördinatie

Het doel van zorgcoördinatie is belangenbehartiging en het organiseren van een samenhangend hulp- en ondersteuningsaanbod aan slachtoffers van mensenhandel die in de eigen regio verblijven en de toeleiding van slachtoffers naar de juiste organisatie.

Doelgroep

Tot de doelgroep van de zorgcoördinator behoren alle vermoedelijke slachtoffers van mensenhandel: mannen, vrouwen, transgenders, minderjarigen en meerderjarigen, van Nederlandse en van niet Nederlandse nationaliteit, verblijvend binnen de regio.

Het zorgcoördinatietraject van een slachtoffer

Het zorgcoördinatietraject van een slachtoffer kenmerkt zich door een aantal fasen.

Fase 1. Intake

In deze fase wordt in een gesprek met het slachtoffer een inventarisatie van behoeften en hulpvragen gemaakt op verschillende gebieden. Ook wordt het slachtoffer geïnformeerd over rechten en plichten op verblijfs- en strafrecht en op gebied van zorg.

Fase 2. Hulpverlening

In deze fase worden de zorgacties ingezet. Uitgangspunt is dat de coördinator zelf geen hulpverlening biedt. De coördinator zoekt bij elke hulpvraag de meest geëigende zorgverlener. De zorgcoördinator zorgt voor een goede overdracht naar de desbetreffende organisaties. Het starten van een hulptraject kan voor of tegelijkertijd met de intakefase lopen.

Fase 3. Afronding

Het traject kan afgesloten worden als er geen sprake (meer) is van een strafrechtelijk traject en de volgende zaken helder zijn:

Client weet welke verblijfsrechtelijke vervolgstappen hij/zij wil nemen

Client weet wat zijn/haar rechten op voorzieningen zijn

Client weet bij welke instantie hij/zij terecht kan voor hulp en zorg

Voorts kan het traject worden afgesloten indien:

Client met onbekende bestemming is vertrokken

Client afziet van hulp

Client is teruggekeerd naar land van herkomst

Client is overleden

Taken van de zorgcoördinator

1. Coördinatie en monitoring van het traject

De voortgang en kwaliteit van het traject wordt bewaakt. De intensiteit van de monitoring hangt van verschillende factoren af: bekendheid van de betreffende hulpverlener met de doelgroep en/of de consultatiemogelijkheden bij de zorgcoördinator, frequentie of mogelijkheid van reguliere casuïstiekbespreking, inzicht in de dossiers van de eigen organisatie, e.d. Indien noodzakelijk of gewenst, kan de zorgcoördinator een zorgoverleg rondom het slachtoffer organiseren.

2. Netwerk opbouwen en onderhouden

De zorgcoördinator maakt deel uit van een netwerk Mensenhandel. Een regionaal zorgnetwerk Mensenhandel biedt een samenhangend hulp- en ondersteuningsaanbod aan slachtoffers van mensenhandel. De zorgcoördinator voorziet het netwerk van kennis en expertise omtrent mensenhandel. Tevens zorgt hij/zij voor afstemming en continuïteit van het hulpaanbod. Hij/zij signaleert knelpunten binnen en buiten het netwerk en zoekt naar oplossingen. CoMensha wordt o.a. vanuit het zorgnetwerk gevoed t.b.v. het signaleren van trends en ontwikkelingen. Afhankelijk van de mate van ketensamenwerking in de regio is de zorgcoördinator gesprekspartner van de ketenregisseur en/of onderhoudt contacten met ketenpartners, zoals politie, Openbaar Ministerie en gemeente.

3. Informatie- en advies

De zorgcoördinator heeft een informatie- en adviesfunctie voor professionals en is zichtbaar en bereikbaar voor andere organisaties en instanties. Dit kunnen zowel organisaties zijn die een rol spelen bij het signaleren van mogelijke slachtoffers, alsook organisaties die zich richten op de zorg aan slachtoffers.

Verantwoordelijkheden

De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor:

Het optimaliseren van het zorg- en ondersteuningsaanbod in de regio

De coördinatie van de hulpverlening per (mogelijk) slachtoffer

Rapportage en terugkoppeling aan CoMensha

Verstrekken van advies en informatie aan professionals

Informatievoorziening aan de cliënten